

Система експортного контролю української продукції спростить доступ вітчизняних товарів на ринок ЄС

Леонід Віткін

*доктор технічних наук,
професор кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: Vitkin@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-0731-1333*

Європейська Рада на своєму засіданні у грудні 2023 року прийняла позитивне рішення щодо започаткування офіційних перемовин з Україною щодо набуття нею повноправного членства в ЄС. Очікується, що офіційні перемовини між командами фахівців, розпочнуться у червні 2024 року за 33-ма напрямками на основі сформованої переговорної рамки.

Разом з цим, слід зазначити, що наразі експорт української аграрної продукції до ЄС стикається із суттєвими труднощами, пов'язаними з його блокуванням з боку європейських перевізників та фермерів. Нещодавно Європейська комісія продовжила до 5 червня 2025 року безперешкодний доступ української аграрної продукції до ринку ЄС. Однак, на відміну від минулорічного аналогічного рішення, цього року рішення прийнято з застереженням щодо можливості введення термінових додаткових мит та квот на певні види української агропродукції, якщо вона становитиме загрозу європейським фермерам.

При цьому, Європейська комісія, зважаючи на досягнутий прогрес щодо якості та безпечності української агропродукції, продовжить оцінювати стан реформ в Україні, які дозволять забезпечити повну інтеграцію вітчизняної аграрної галузі до європейської.

Також моніторинг з боку ЄС стосуватиметься подальшого реформування сфери інфраструктури якості, яку Україна приводить до європейської, щоб забезпечити вільний доступ своєї промислової продукції на ринок Європейського Союзу на підставі укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА) [1].

Що стосується спрощення доступу промислової продукції з третьої країни на ринок ЄС до укладання АСАА, то європейське технічне законодавство пропонує альтернативний спосіб вирішення цього питання шляхом створення в зазначеній країні системи експортного контролю, схваленої ЄС. Такий підхід передбачено Регламентом ЄС 2019/1020 про нагляд за ринком промислової продукції [2].

Таким чином, українська сторона може спробувати використати аналогічний підхід у сфері подолання існуючих бар'єрів в торгівлі з ЄС щодо агропромислової продукції, створивши відповідну систему експортного контролю сільськогосподарської продукції, яка має отримати схвалення з боку Європейського Союзу. А це, в свою чергу, створить сприятливі умови для безперешкодного доступу української аграрної продукції на ринок ЄС.

Ключові слова: інфраструктура якості, технічне регулювання, ринковий нагляд, угода АСАА, система експортного контролю продукції.

Список використаних джерел

1. Віткін Л.М. Технічні бар'єри в торгівлі / А. Андрусевич, А. Василенко, Б. Веселовський, Л. Віткін, та інші // Україна та Угода про асоціацію. Моніторинг виконання 2014-2022 – Київ 2023. – стор.149, с. 35-39.
2. Регламент ЄС 2019/1020 про нагляд за ринком. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/1020/oj>